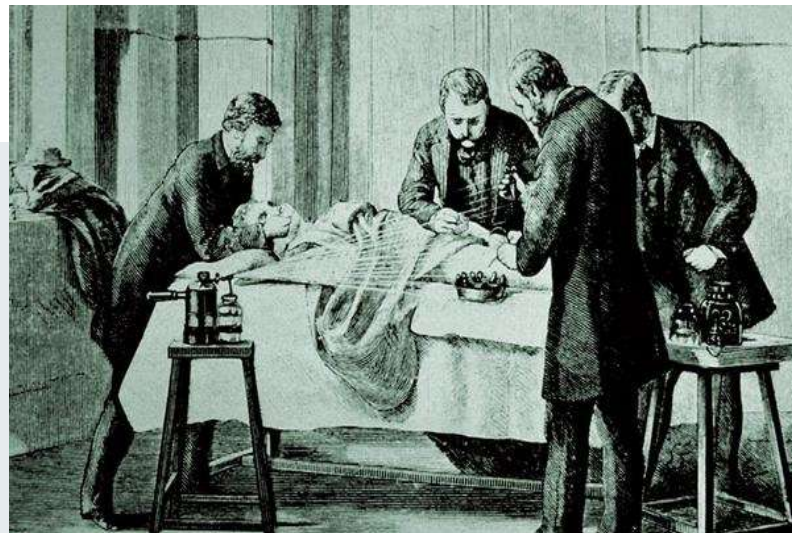

VI. KONGRES
PERIOPERAČNÍCH SESTER
S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ

2.- 3. června 2017
Hotel Flora Olomouc

Riziko nežádoucích událostí
na operačním sále -
poznatky z pracoviště
Petra Kourková, Jana Vácová
COS Nemocnice Jihlava

Zdravotní péče současnosti – je bezpečná?

*Přibližně každý desátý hospitalizovaný
pacient je poškozen pobytem v
nemocnici*

Bezpečí a kvalita péče na OS

- Zajištění bezpečí a kvality péče – prvořadý úkol pro personál operačních sálů
- Prostředí OS – riziko NÚ pro pacienta i personál
- Zavedení RBC do ZZ v rámci udržení kvality péče
- Analýza situace na pracovišti COS Jihlava***

COS Nemocnice Jihlava, p.o.

– Představení pracoviště

Centrální operační sály

- uvedení do provozu v dubnu 2003
- COS - 10 operačních sálů

- 6 operačních sálů, na které navazuje multioborová JIP a ARO
- zotavovací pokoj
- oddělení jednodenní chirurgie se 2 operačními sály a 7 lůžky
- 1 operační sál pro urologickou endoskopii
- nově vybavený operační sál pro operativní vedení porodu v prostorách gyn.- por. oddělení
- oddělení plastické chirurgie
- pod COS patří bezprostředně navazující oddělení Centrální sterilizace

Poznatky ZP v rámci SZ v NCO NZO

- kvantitativní forma - dotazníkové šetření
- záměrný výběr respondentů - NLZP na operačním sále NemJi
- dvě skupiny NLZP - § 56 Sestra pro perioperační péči a dle § 55 Sestra pro intenzivní péči
- týmová spolupráce v rámci pracoviště

Hypotézy práce

1. **Identifikace pacienta** při překladu na operační sál je prováděna v souladu s Resortním bezpečnostním cílem (RBC 1).

2. **Předoperační bezpečnostní procedura** před zahájením operačního výkonu je realizována v souladu s předoperační bezpečnostní procedurou doporučenou WHO (RBC 3).

3. Na zajištění intervencí **k prevenci pádu** na operačním stole se podílí ***všichni členové operačního týmu*** (RBC 4).

Hypotézy práce

4. Intervencí k zajištění prevence tlakových lézí na operačním sále, která je nejvíce prováděna, je **kontrola stavu kůže** (RBC 8).

5. Všeobecné sestry pracující na operačním sále hodnotí jako nejvíce rizikové pro pacienty **záměnu pacienta**.

6. Všeobecné sestry pracující na operačním sále hodnotí jako nejvíce rizikové pro sestry **špatnou organizaci práce**.

7. Zda došlo výrazně **k poklesu nežádoucích událostí na operačním sále** (v souvislosti s aplikací RBC do praxe).

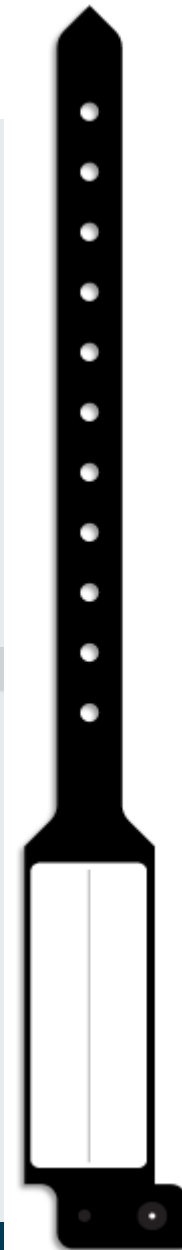
Závěry sdělení

Hypotéza 1. Předpokládám, že identifikace pacienta při překladu na operační sál je prováděna v souladu s RBC 1.

akreditační standardy požadují minimálně dva nástroje k identifikaci pacienta

anesteziologická sestra **identifikuje pacienta dotazem na jméno a příjmení, datem narození, kontrolou identifikačního náramku, kontrolou dokumentace, kontrolou operačního programu**

Hypotéza 1 byla potvrzena

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 2. Předpokládám, že předoperační bezpečnostní procedura před zahájením operačního výkonu je realizována v souladu s předoperační bezpečnostní procedurou doporučenou WHO (RBC 3).

*všichni členové
operačního týmu*

**Hypotéza 2
byla potvrzena**

 Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace, Vrchátého 59, 586 33, Jihlava

BEZPEČNOSTNÍ PROTOKOL PRO CHIRURGICKÉ VÝKONY

Jméno a příjmení pacienta/klienta		Rodné číslo	Dg. a druh výkonu
A. Ověření správnosti strany postižení a operace při příjmu pacienta lékařem Ambulanzní karta ☐ ano ☐ ne Informovaný souhlas s výkonem ☐ ano ☐ ne Chorobopis pacienta ☐ ano ☐ ne Označení strany výkonu značkou ☐ ano ☐ nehodí se pro tento výkon		B. Ověření správnosti strany výkonu, operace a značení s pacientem Souhlasí ☐ Ne souhlasí ☐ Podpis pacienta/ ev. zák. zástupce	
Jmenovka a podpis lékaře			
C. Bezpečnostní procedura na operačním sále (anesteziolog, anesteziologická sestra, operátor, perioperační sestra): (probíhá před dezinfekcí operačního pole a zaručováním pacienta)			
Ověření identity pacienta/ky a druhu operačního výkonu - operabilis, potvrzení všemi členy týmu?		☐ ano ☐ ne	
Ověření místa (strany) výkonu operátorem, potvrzení všemi členy týmu?		☐ ano ☐ ne	
Lze předpokládat nějaké specifické komplikace během anestezie?		☐ ano ☐ ne	
Byla podána profylakticky antibiotika v průběhu posledních 60 minut?		☐ ano ☐ ne	
Riziko ztráty krve větší než 500ml (7 ml/kg u dětí)?		☐ ano ☐ ne	
Krevní deriváty připravené?		☐ ano ☐ ne	
Je ověřena sterilita použitých nástrojů včetně výsledků indikátorů?		☐ ano ☐ ne	
Bezpečnostní procedura provedena (datum a čas)			
Na základě ústního potvrzení dotazů všemi členy operačního týmu zapsala (jmenovka + podpis periop sestry)			

Hypotéza 2

souvisí s výzkumným šetřením z roku 2015, které proběhlo na COS nemocnic v Kraji Vysočina

- Výzkumné šetření probíhalo metodou kvalitativního výzkumu technikami pozorování a dotazování.
- Šest nemocnic povolilo hloubkové rozhovory s perioperačními sestrami - **10 rozhovorů**.
- Pět nemocnic povolilo pozorování na svých COS - **5 záznamů pozorování** v reálném prostředí COS během operačního programu.

Výsledky

Pouze **v jedné** ze šesti vybraných nemocnic je předoperační bezpečnostní procedura prováděna ***podle doporučení WHO a Resortního bezpečnostního cíle MZ ČR č. 3 ve všech třech fázích.***

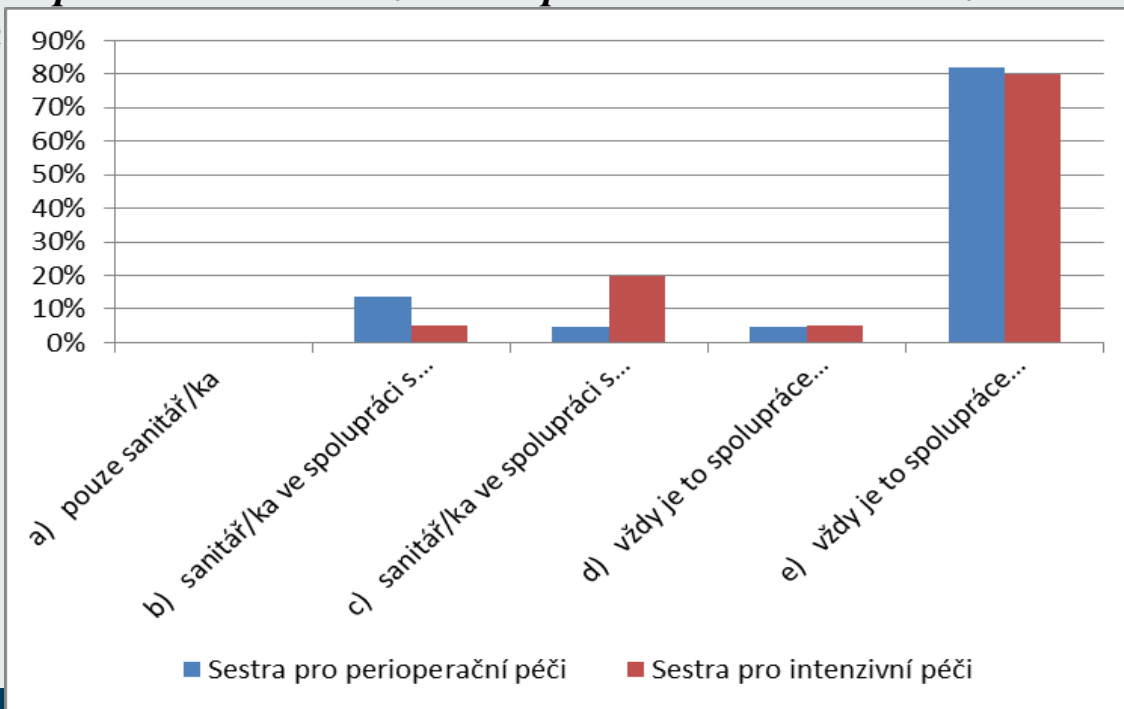
V ostatních nemocnicích jsou kompetence sester při předoperační bezpečnostní proceduře nejednotné:

- SIGN IN*** anesteziologická sestra
- TIME OUT*** prakticky se neprovádí, pouze formální administrativní úkon provádí anesteziologická / perioperační sestra podle zvyklostí jednotlivých COS
- SIGN OUT*** perioperační sestra

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 3. Předpokládám, že na zajištění intervencí k prevenci pádu na operačním stole se podílí všichni členové operačního týmu (RBC 4).

Graf 8 Kdo zajišťuje bezpečné a správné definitivní uložení pacienta na operační stůl k přípravě na operační výkon v prostorách operačního sálu a zároveň provádí intervence ke zmírnění rizika pádu a prevence tlakových lézí?

Hypotéza 3

byla potvrzena

Hypotéza 3

je potvrzena i výzkumným šetřením z roku 2015, které proběhlo na COS nemocnic v Kraji Vysočina

- Při překladu pacienta na sál sestra provádí intervence zabranující riziku pádu na **čtyřech** COS ze šesti. Na jednom pracovišti pacient není při překladu fixován k operačnímu stolu a překlad provádí sanitář bez sestry!!!
- Polohování a fixaci pacienta na operačním stole sestra provádí se sanitářem na **dvou** pracovištích ze šesti. Na ostatních COS sanitář pracuje samostatně.
- Překlad pacienta ze sálu řídí sestra a provádí intervence zabranující riziku pádu pouze na **jednom** pracovišti ze šesti.

Hypotéza 3

– je potvrzena i výzkumným šetřením z roku 2015, které proběhlo na COS nemocnic v Kraji Vysočina

□ Při hloubkových rozhovorech pouze **čtyři** z deseti oslovených respondentek označilo riziko pádu pacienta jako vysoké a pokládají fixaci pacienta na operačním stole jako důležitou intervenci riziko pádu snižující.

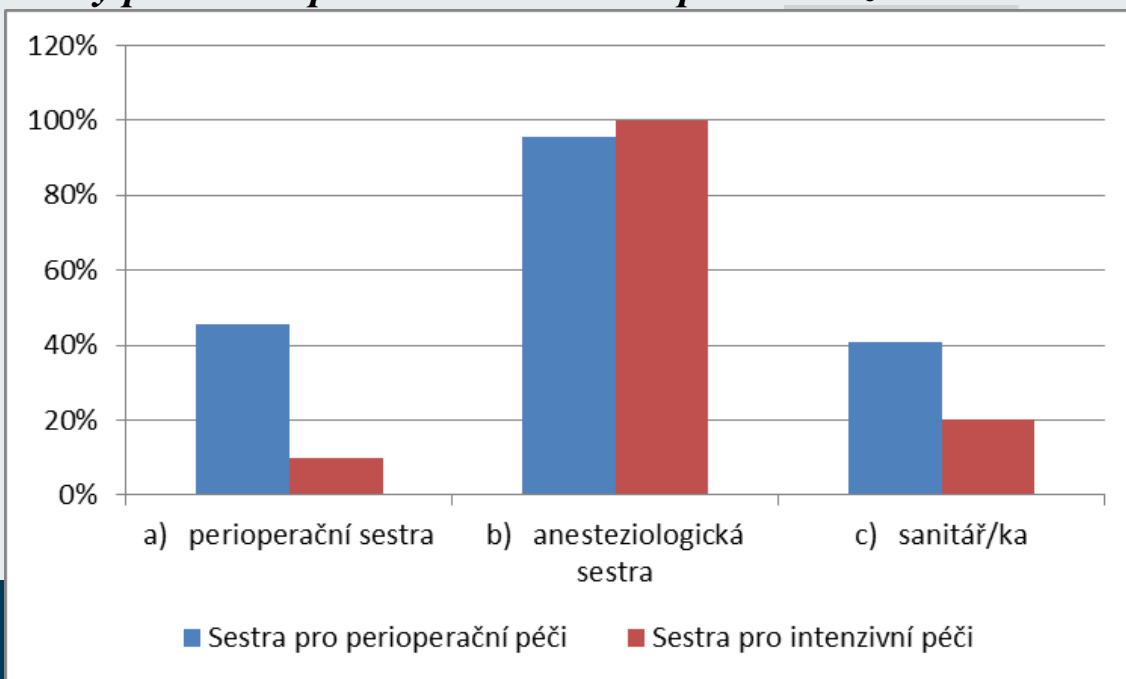
□ Tyto čtyři respondentky pracovaly na dvou operačních sálech. **Tedy rizikem pádu z operačního stolu při pobytu na operačním sále se zabývají na dvou COS z šesti.**

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 4. Předpokládám, že intervencí k zajištění prevence tlakových lézí na operačním sále, která je nejvíce prováděna, je kontrola stavu kůže prováděna anesteziologickou sestrou (RBC 8).

Graf 10 Který zodpovědný zdravotnický pracovník provádí intervence k prevenci vzniku tlakových lézí na operačním sále ve Vašem ZZ?

Prevence kožních lézí na COS

*ošetřovatelské intervence k prevenci tlakových lézí
indikace k preventivním opatřením*

Hypotéza 4 byla potvrzena

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 5. Předpokládám, že všeobecné sestry pracující na operačním sále jako **nejvíce rizikové pro pacienty** hodnotí záměnu pacienta.

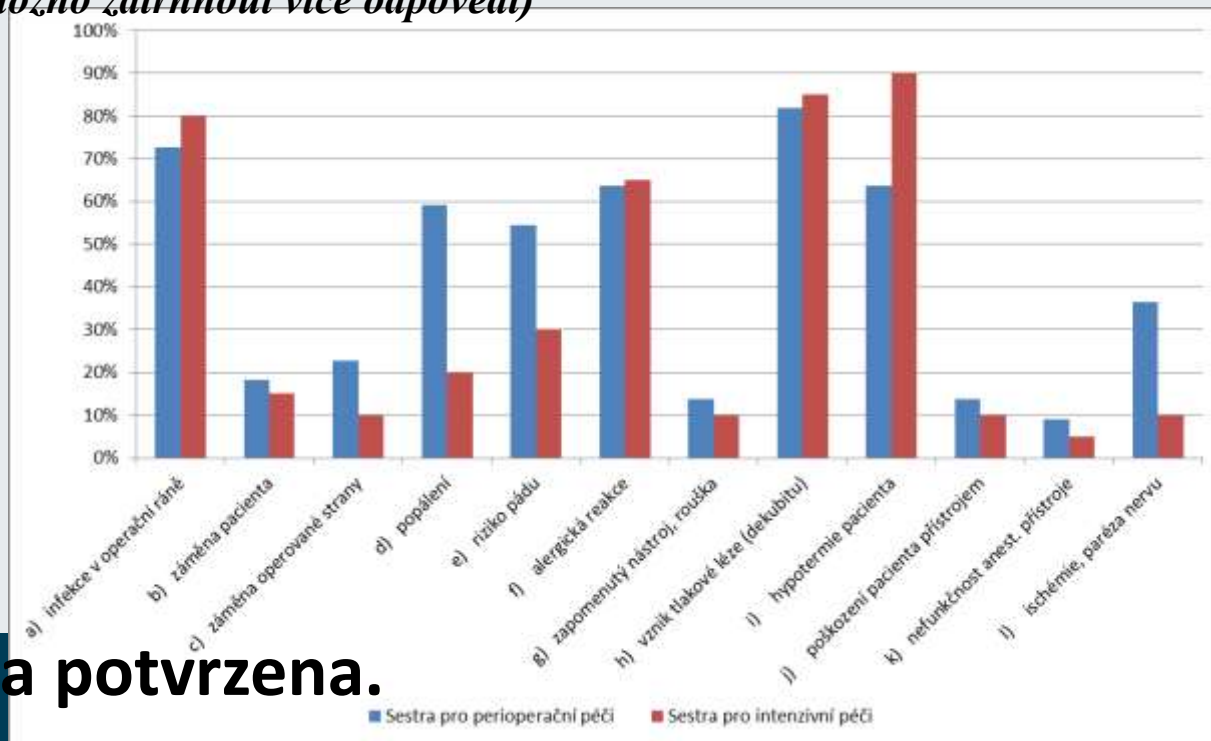
Graf 11 Jaká jsou podle Vás nejčastější rizika vzniku nežádoucích událostí ohrožující pacienta při pobytu na operační sále? (možno zatrhnout více odpovědí)

Perioperační sestry

- vznik tlakové léze
- infekce v operační ráně
- alergická reakce pacienta

Anesteziologické sestry

- hypotermií
- vznik tlakové léze
- infekce v operační ráně

Hypotéza 5 nebyla potvrzena.

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 6. Předpokládám, že všeobecné sestry pracující na operačním sále jako **nejvíce rizikové pro sestry** hodnotí špatnou organizaci práce.

Perioperační sestry

- stres vyplývající z náročnosti operačního programu,
- nadměrnou pracovní zátěž
- možnost vzniku poranění.

Anesteziologické sestry

- stres vyplývající z náročnosti
- stres vyplývající z nedodržení konce pracovní doby
- špatná organizace práce

Hypotéza 6 byla částečně potvrzena

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 7. Předpokládám, že v souvislosti s aplikací vnitřních směrnic vyplývajících z RBC došlo výrazně k poklesu nežádoucích událostí na operačním sále.

více než 80 % respondentek uvádí, že se ve své praxi setkalo s nežádoucí událostí na operačním sále po zavedení RBC do praxe není pokles výrazný

Hypotéza 7 byla částečně potvrzena

Návrh opatření pro praxi

Východiskem k zajištění bezpečí pacienta na operačním sále je dodržování vnitřních předpisů vycházejících z RBC, doporučených MZ.

kontinuální vzdělávání NLZP

týmová spolupráce

kontinuita v nastavených ověřených intervencích

nedostatek personálu – motivace???

*Nádherné
ráno a příjemně
strávený den*

L.

www.nemji.cz

